

Jaarverslag 2020

Bibliotheek Enschede

Inhoudsopgave

Gastvrij en Partner in Groei

Inleiding

1. Organisatie

- 1.1 Organisatieontwikkeling
- 1.2 Maatschappelijk en educatieve bibliotheek
- 1.3 Collectie
- 1.4 Huisvesting en dienstverlening
 - 1.4.1 Pijpenstraat (Centrum)
 - 1.4.2 Stadsveld
 - 1.4.3 Zuid
 - 1.4.4 Glanerbrug
 - 1.4.5 Tweekelerveld en Prismare
 - 1.4.6 Boek aan Huis
 - 1.4.7 Boekenbus
- 1.5 Coronapandemie

2. Lezen, leren en informeren

2.1 Het stimuleren van leesplezier en leesbevordering

- 2.1.1 De Bibliotheek *op school*
- 2.1.2 VoorleesExpress
- 2.1.3 Thuis taal
- 2.1.4 Leesoffensief
- 2.1.5 Activiteiten om voorlezen te bevorderen

2.2 Het bevorderen van taalvaardigheid

2.3 Het bevorderen van digitale geletterdheid

2.4 Ontmoeting en debat

3. Raad van Toezicht

4. Financiën

Bijlagen

Gastvrij en Partner in Groei

In 2019 is een eerste start gemaakt en zetten we de eerste stappen richting een maatschappelijk educatieve bibliotheek. Begin 2020 hebben we 5 verschillende bijeenkomsten georganiseerd. We bereikten hiermee klanten, maatschappelijke partners, young adults, studenten en scholen. Zij gaven ons input voor ons beleidsplan 2021 – 2025. Klanten gaven aan meer behoefte te hebben aan extra zitjes, meer studieplekken, ruimte voor huiswerkbegeleiding, meer mogelijkheden voor ontmoeting, ruimere openingstijden. Hierbij gaven ze aan geen moeite te hebben met meer selfservice. Maatschappelijke en culturele partners wilden graag samenwerken en meer verbinding en een plek om te leren en inspireren. Scholen gaven aan behoefte te hebben aan een mooie collectie en ondersteuning en advies van de bibliotheek. We haalden ook input op bij medewerkers en zetten een eerste organisatieontwikkeling in gang. In 2020 borduren we daarop voort.

Deze input van partners en klanten past erg goed bij de ontwikkeling waar de Bibliotheek Enschede voor staat. Naast een klantvrije omgeving met een goede collectie ook ruimte voor ontmoeting, debat, kennis vergaren en inspireren.

Gastvrij en Partner in Groei is waar we voor staan. We willen laagdrempelig zijn en toegankelijk voor iedereen met een klant- en vraaggerichte benadering. Samenwerken met partners in Enschede en daarbuiten is hiermee onlosmakelijk verbonden. De groei staat voor de ontwikkeling van Enschedeërs en onze eigen medewerkers.

Door de veranderende vraag, aansluitend op de kernfuncties van de bibliotheek, van Enschede en de samenleving gaan we nog vraaggerichter en proactiever werken. We gaan meer naar buiten toe. Dit betekent ook dat we van de bibliotheekmedewerker andere vaardigheden verwachten. Ook hebben we de werkprocessen goed onder de loep genomen en gaan we dit anders inrichten. Zo komt er ruimte en tijd voor de ontwikkeling van de maatschappelijke en educatieve bibliotheek. Ook hebben we, naast de bibliotheekmedewerker andere medewerkers nodig. In 2019 hebben we al opruimkrachten en assistent bibliotheekmedewerkers aangenomen. In 2020 trokken we juist programmacoördinatoren en leesmediaconsulenten aan; deze zijn aangesteld binnen de formatie die vrijkwam na pensionering van front office medewerkers.

Helaas werden we in 2020 overvallen door de coronapandemie. De daaropvolgende lockdown bracht dat we van 16 maart tot 13 mei onze deuren voor klanten en medewerkers moesten sluiten. Dit herhaalde zich in oktober en waren we opnieuw twee weken noodgedwongen dicht; hierna konden we beperkt open met een bieb-to-go, wat betekende dat we maximaal twee klanten toe lieten tot een vooraf door onze medewerkers geselecteerde collectie. Daarnaast bleef de mogelijkheid om te reserveren bestaan. We liepen inkomsten van bijeenkomsten, schoolactiviteiten, nieuwe leden en teltagelden mis. Ook konden we niet verder met het opbouwen van het netwerk, wat tot op de dag van vandaag beperkingen oplevert. Gelukkig nam de vraag aan boeken en inhoudelijk advies bij scholen toe. Ook maakten meer klanten gebruik van onlinediensten en onlinebijeenkomsten.

De Covid-situatie bood ons echter ook de mogelijkheid om verder te bouwen aan de maatschappelijke en educatieve bibliotheek en liet ook de relevantie van de bibliotheek voor de samenleving zien. De organisatieontwikkeling zetten we voort. Ook werkten de bibliotheekmedewerkers in werkgroepjes diverse plannen uit om het werkproces aan te passen. Zo creëerden we intern een optimaal draagvlak.

Jan Hoogenberg,
directeur bestuurder

Inleiding

Inwoners komen steeds vaker naar de bibliotheek voor inspiratie, voor het brengen en halen van verhalen, voor het ontmoeten van elkaar, studeren of werken. De bibliotheek verbindt mensen met bronnen en met elkaar. Daarmee wordt goed zichtbaar wat de commissie Cohen vijf jaar terug al beschreef: de functie van de bibliotheek verschuift. Van collectie naar connectie.

Om die reden zochten we steeds meer de samenwerking en verbinding met de partners en inwoners van Enschede. Tijdens diverse werksessies haalden we input op bij diverse doelgroepen; klanten 30+, studenten, jongeren (12-16 jaar), maatschappelijke en educatieve partners en scholen. Klanten en studenten gaven aan ruimere openingstijden te willen, als dit meer selfservice uren zou betekenen vonden ze dat geen probleem. Ook wilden ze meer plekken om elkaar te ontmoeten, fijne zitjes en goede koffie in de bibliotheek. Klanten van 30+ zouden graag meer interessante lezingen en cursussen willen. Jongeren hadden interesse in huiswerkbegeleiding in de bibliotheek. Maar wilden ook gamen of filmavonden. Verder wensten ze een uitbreiding van de collectie van Young Adults en is er ook behoefte aan Engelstalige boeken.

Maatschappelijke en culturele partners wilden graag samenwerken en meer verbinding. Meer verbinding door de bibliotheek als partner aan te haken bij bestaande activiteiten. Maar ook gewoon meer ruimte, een plek om samen te komen. Ze zagen de bibliotheek als plek om te leren en ontwikkelen. Bijvoorbeeld beter omgaan met een tablet, taalcursussen, maar ook andersoortige cursussen zoals fotografie. Scholen zoeken naar een meer inhoudelijke samenwerking. Ze zien dat steeds meer kinderen te maken hebben met een taalachterstand en bereiken ouders minder goed. Ze willen hierin graag ondersteund worden.

In 2020 werkten we aan een meerjarig Beleidsplan: Gastvrij en Partner in Groei. Waarin we gedurende 4 jaar werken aan de visie die past bij de huidige tijdsgeest van de Bibliotheek.

ONZE VISIE

In een inspirerende omgeving door middel van activiteiten, samenwerking met partners en een klantgerichte houding aantonen dat een gecertificeerde bibliotheek meer is dan boeken alleen. Vanuit onze gastvrijheid richten wij ons daarbij op alle groepen in de gemeente Enschede om een zo groot mogelijke bijdrage aan taalbevordering te leveren. Als partner in groei doen wij dat met partners in het onderwijs om kinderen te bereiken. Met partners in het sociaal domein voor groepen die wat meer ondersteuning kunnen gebruiken. Met partners in de culturele sector voor belevingen, ontmoetingen en debatten.

We bouwden verder aan de organisatie en geven momenteel uitvoering aan het organisatieontwikkelplan dat we hiervoor opstelden.

De organisatieverandering die we hebben ingezet is gebaseerd op het rapport van de commissie Cohen (De toekomst van de bibliotheek): van collectie naar connectie. Daarbij spelen de vijf kernfuncties, genoemd in de Wet Stelsel Openbare Bibliotheekvoorzieningen, een belangrijke rol.

Kernfuncties bibliotheek:

1. *Ter beschikking stellen van kennis en informatie.*
2. *Bieden van mogelijkheden tot ontwikkeling en educatie.*
3. *Bevorderen van lezen en het laten kennismaken met literatuur.*
4. *Organiseren van ontmoeting en debat.*
5. *Laten kennismaken met kunst en cultuur.*

Bij het uitvoeren van deze kernfuncties zullen onze activiteiten in de volgende programmalijnen worden uitgewerkt:

1. Het stimuleren van leesplezier
2. Het bevorderen van taalvaardigheid
3. Het bevorderen van informatievaardigheid

Deze programmalijnen zijn het uitgangspunt van ons nieuwe beleidsplan.

In 2020 zetten we de gesprekken rondom de verhuizing naar Muziekkwartier voort met de partners. Door de coronapandemie kwam er een vertraging. Bovendien vroeg deze pandemie om een nieuw ontwerp.

In 2020 waren er 611.107 uitleningen (inclusief verlengingen). Aanzienlijk minder dan de jaren ervoor, wat te wijten is aan de coronapandemie. We zijn in het voorjaar noodgedwongen twee maanden dicht geweest en in oktober nog eens twee weken. Tussen door zijn we gestart met twee nieuwe serviceconcepten: de afhaalbieb en bieb-to-go, maar zijn we 'gewoon' open geweest. Echter was dit grotendeels met beperkte openingstijden en mochten we een beperkt aantal bezoekers toelaten. De bezoekers van de leestafel en studenten mochten grotendeels niet naar binnen en konden later op afstand op afspraak wel deelnemen. Ook activiteiten zijn grotendeels niet doorgegaan na 16 maart. Toch merkten we dat klanten 'honger' hadden naar boeken en hebben we zo goed mogelijk in hun behoefte kunnen voorzien door naast de afhaalbieb, bieb-to-go ook online zoveel mogelijk aan te bieden.

In dit jaar zijn we ook gestopt met de Boekenbus. De hoge kosten van personeel en de bus zelf woog niet op tegen hetgeen we konden bieden, namelijk het optimaal beschikbaar stellen van collectie aan scholen. In plaats daarvan bieden we scholen projectcollecties en wisselcollecties aan. We zijn met de scholen in gesprek gegaan om een structurele samenwerking te starten van de Bibliotheek *op school*. Deze aanpak is bewezen effectief voor het bevorderen van lezen en voorkomen van laaggeletterdheid.

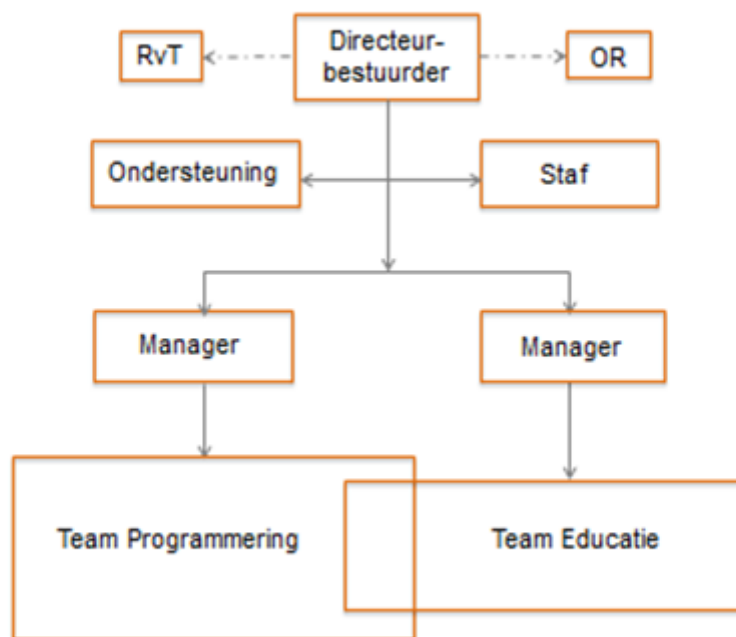
Hoofdstuk 1 Organisatie

In 2020 waren er 56 medewerkers in dienst in totaal voor 32 FTE. Er namen tien medewerkers afscheid die met pensioen gingen en twee studenten ronden hun opdracht bij ons af. Een medewerker van DCW nam afscheid en drie gedetacheerden. Er kwamen ook nieuwe medewerkers bij. De totale omvang van 32 FTE willen we behouden om te kunnen bouwen aan een nieuwe organisatie.

1.1 Organisatieontwikkeling

We hebben de organisatie op een andere manier vormgegeven. Op basis van de beleidsambities Gastvrij en Partner in Groei en de vraagstukken die de huidige organisatiestructuur (transitie van collectie naar connectie) met zich meebrengt is de onderstaande structuur ontworpen.

We werkten toe naar een platte organisatie met een directeur-bestuurder, twee managers van twee teams (Programmering en Educatie) en staf en ondersteuning. Deze ontwikkeling zetten we voort in 2021. In de afbeelding hieronder is de organisatiestructuur weergegeven waar we in een periode van twee jaar geleidelijk naar toe werken.

We namen afscheid van tien vaste medewerkers die met pensioen gingen. Het is daarom van belang om de kennis en kwaliteit goed te waarborgen. Tegelijk zijn we hierdoor ook steeds minder gebonden aan gemeente CAO. Medewerkers die na 2011 in dienst kwamen vallen onder de Openbare Bibliotheken CAO. We kregen zo meer de ruimte om medewerkers met andere competenties aan te nemen die beter passen bij de maatschappelijke en educatieve bibliotheek. Zo startten er in 2020 twee leesmediaconsulenten, twee programmacoördinatoren en werd onze ICT-medewerker deels ook mediacoach.

Team Educatie konden we in 2020 opstarten en bestaat uit vijf leesmediaconsulenten, twee programmacoördinatoren, één projectmedewerker, één bibliotheekmedewerker, één mediacoach en één manager.

Er startte een manager Programmering. In 2021 wordt verder vormgegeven aan team Programmering dat zal bestaan uit bibliotheekmedewerkers, assistent bibliotheekmedewerkers, opruimkrachten en een manager.

Beide teams kregen ondersteuning van vrijwilligers. Samen werken we aan een nieuwe organisatie waarbij we zes kerncompetenties naleven; samenwerken, vraaggericht, proactief, klantgericht, flexibel, groei en ontwikkeling.

Ook zijn we gaan werken met het HR en financieel systeem MATT. Hierdoor kregen we nog meer grip onze financiën en personeelsdossiers. Daarnaast konden bezuinigen op personeel en beëindigden we de contracten van de gedetacheerde HR-medewerkers en één financieel medewerker. In plaats van twee systemen voor HR (één voor de gemeente cao en één voor de CAO Openbare Bibliotheken) werken we nu met één efficiënt systeem.

Behalve dat we genoodzaakt waren om met Teams te werken en op een andere manier dan face-to-face kennis te delen, zijn we ook gestart met Sharepoint. Binnen dit systeem kunnen we eenvoudiger documenten delen en tegelijkertijd bewerken. Ook zetten we een Intranet op, waardoor onderlinge kennis en het laatste nieuws nu op deze manier wordt gedeeld.

1.2 Maatschappelijke en educatieve bibliotheek

De Bibliotheek Enschede wil, naast het aanbieden van een actuele collectie, toewerken naar een maatschappelijke educatieve bibliotheek die laagdrempelig is voor alle inwoners van de gemeente Enschede. Zo wilden we meer mensen bereiken die nu nog niet naar onze bibliotheek komen. We zijn (meer) invulling gaan geven aan de programma's de Bibliotheek *op school*, Boekstart, Mediawijsheid en programma's rondom basisvaardigheden. We spelen meer in op de huidige actualiteiten en hebben de samenwerking opgezocht met maatschappelijke organisaties, culturele instellingen, bedrijven en het onderwijs.

Om deze ambitie te kunnen realiseren is het belangrijk dat de educatieve en maatschappelijke bibliotheek nog meer werd uitgebreid. Daarvoor was het nodig om de dienstverlening richting onze klanten anders te organiseren en de talenten en kennis van de bibliotheekmedewerkers te ontwikkelen en te delen.

De bibliotheekmedewerker in de front office leverden bijvoorbeeld een actieve bijdrage aan de voorbereiding en uitvoering van activiteiten in de bibliotheek. Dat vroeg dus om een andere organisatie van de front office. Zo zijn we de selfservice gaan vergroten. Dit wordt doorgezet in 2021. De bibliotheek medewerker blijft staan voor klantgerichtheid, inhoudelijk advies, professionele informatievoorziening, goede uitstraling van de bibliotheek en haar collectie.

Het hoofddoel van de bibliotheek bleef hetzelfde: kennis vergaren, informatie verkrijgen, ontwikkeling van klanten en bezoekers. Om ons als bibliotheek te blijven ontwikkelen en een ontmoetingsplaats te blijven, behouden we de formatie, maar zijn we anders gaan werken. In 2019 is een eerste verandering hieromtrent in gang gezet. Je kunt daarbij denken aan het werkproces en het telefoonprotocol. Medewerkers dachten zelf hierover mee en hebben projectplannen opgesteld om deze veranderingen mogelijk te maken.

1.3 Collectie

Met het collectiebeleid werd een fysieke collectie samengesteld die was afgestemd op de vraag van de huidige klanten. De collectie bood een mix van vraag- en aanbodgericht titels, waarbij de breedte van de huidige collectie gehandhaafd is gebleven.

De komende jaren zal de collectie teruggebracht worden met ongeveer 20%. Er zal met name van niet renderende collectieonderdelen afscheid worden genomen; ook zullen er minder exemplaren per titel worden aangeschaft. De verwachting is dat we dan nog steeds ruim voldoende basiscollectie overhouden om in de behoefte van de klant te voorzien.

We wilden nog beter aansluiten op de behoefte van de klant. Dankzij de verschuiving van collectie naar connectie werden jeugdboeken, informatieve boeken (bijv. voor taalleerders) en anderstalige boeken steeds belangrijker. Ook werd een deel van de collectie niet bij één van de filialen maar bij scholen geplaatst, om zo de Bibliotheek *op school* uit te kunnen voeren. Wordt vervolgd in 2021.

1.4 Huisvesting en dienstverlening

De Bibliotheek Enschede is in 2020 gehuisvest in 6 filialen; Pijpenstraat (Centrum), Zuid, Glanerbrug, Stadsveld, Twekkelerveld en Prismare. Deze laatste twee werden bemenst door medewerkers van Avelijn en Estinea. Doordat dit een kwetsbare doelgroep is konden, door de pandemie, deze vestigingen nagenoeg niet haar deuren openen.

1.4.1 Pijpenstraat (Centrum)

Bovengenoemde ontwikkelingen van de organisatie uitte zich ook in de indeling van de bibliotheek. Om aan de vraag van de klant te kunnen blijven voldoen hebben we ons niet alleen gefocust op het uitlenen van boeken maar ook op de educatie-ontwikkeling en ontmoeting van iedereen van 0 tot 100 jaar en ouder.

Dat vraagt een andere manier van werken. Bij de Pijpenstraat vestiging heeft een aantal veranderingen plaats gehad. De inleverrobot is vervangen door intelligente kasten. Deze zogenoemde 'slimme' kasten lezen de boeken bij inname en biedt tevens een interessante snuffelkast voor klanten, waar zij de nieuwste en actuele boeken meteen weer uit kunnen halen. Hierdoor hoeven we minder boeken op te ruimen.

Met het nieuwe selfservicesysteem kon de klant nu ook eenvoudig boetes en/of contributie betalen. Ook is de grote balie bij de entree vervangen door bescheidenere informatiepunten.

Deze ontwikkelingen passen bij de huidige tijdgeest, waar de bibliotheekmedewerker allround aan het werk is. Klant- en vraaggericht werken staan hierbij centraal. Ook wordt de telefoon niet meer bij de uitlening opgenomen door de bibliotheekmedewerker. Dankzij deze ontwikkelingen nemen de handelingen bij uitleningen af, waardoor meer ruimte is ontstaan om de klant te ontmoeten binnen en buiten de bibliotheek.

In het eerste kwartaal van 2020 heeft de vestiging aan de Pijpenstraat te maken gehad met een zeer grote waterschade door een geknapte hoofdwaterleiding op het Koningsplein. Door het binnenstromende water is er grote schade ontstaan aan onder andere de balie, parketvloeren en vloerbedekking. In goed overleg met de verzekeringsmaatschappij zijn plannen gemaakt voor een nieuwe inrichting en uitgevoerd. Het onderhoud van het pand aan de Pijpenstraat is verder tot het hoogst noodzakelijke beperkt aangezien de plannen voor een verhuizing naar het Muziekkwartier in de besluitvormingsfase zijn beland.

1.4.2 Stadsveld

Doordat we vanwege coronamaatregelen de Bibliotheek een groot deel van het jaar moesten sluiten en de bibliotheek in Stadsveld zich in de Stedelijke Mavo bevindt, is er beperkte vordering in de samenwerking.

1.4.3 Zuid

Zuid is een grote wijkvestiging. Hier woont een gemeleerde bevolkingsgroep. Er zijn wekelijks praatgroepen. Deze hebben van maart tot en met september stil gelegen. In overleg met de partners van Alifa en taalvrijwilligers vinden voortaan de praatgroepen niet op de maandagochtend plaats, als de bibliotheek gesloten is, maar tijdens openingsuren. Hiervoor is een speciale hoek ingericht die we in de toekomst willen kunnen afsluiten met een wand of boekenkast. Op deze manier hoeven we geen extra medewerkers in te zetten buiten openingsuren.

Zuid is toe aan een grootschalige renovatie en herinrichting of verhuizing naar een ander pand. Het betreft een pand in eigendom. Gesprekken hierover met diverse partijen lopen.

1.4.4 Glanerbrug

In Glanerbrug zijn we sinds de heropening in mei na de coronasluiting overgegaan op selfservice.

We zijn in gesprek met de gemeente over het onderhoud aan het pand. Het huurpand is op korte termijn toe aan groot onderhoud waarbij het gehele pand aan de eisen van deze tijd wordt aangepast, zowel qua installaties en gebouw als qua inrichting. Gesprekken met diverse partijen hierover zijn in gang gezet.

1.4.5 Tweekelerveld en Prismare

De vestigingen Tweekelerveld en Prismare werden gerund door mensen met een beperking in samenwerking met Aveleijn en Estinea. Vanwege de coronamaatregelen zijn beide vestigingen nagenoeg niet opengeweest in 2020.

Prismare heeft alleen een jeugdcollectie en richtte zich vooral op de basisscholen naast de bibliotheek. Met deze twee scholen is gesproken over een intensivering van de samenwerking in de vorm van dBos (de Bibliotheek *op school*).

1.4.6 Boek aan Huis

Boek aan Huis richtte zich op bibliotheekleden die niet in staat zijn zelf naar de bibliotheek te komen. Vrijwilligers, in totaal 15, bezochten de aan huis gebonden leners en brachten nieuw lees-, luister en/of kijkmateriaal mee. Het persoonlijk contact wordt zeer op prijs gesteld. We werken met 15 vrijwilligers die één keer per vier weken onze klanten bezoeken.

Deze dienstverlening heeft als meerwaarde dat het een bijdrage levert aan het verminderen van het sociaal isolement en het vergroten van participatie in de maatschappij. Tijdens de coronapandemie zijn we tijdelijk gestopt met deze service en hebben we later de werkzaamheden hervat, waarbij we het zonder persoonlijk contact met de klanten moesten doen.

1.4.7 Boekenbus

In 2020 zijn we gestopt met de Boekenbus. De Boekenbus was een mooie dienstverlening, maar erg kostbaar. Bovendien zijn we er als bibliotheek van overtuigd dat het enkel uitlenen van boeken slechts beperkt bijdraagt aan het bevorderen van leesplezier. We stappen daarom over op de Bibliotheek *op school*, waarbij een leesmediaconsulent inhoudelijk advies kan geven over het bevorderen van lezen en voorkomen van laaggeletterdheid.

1.5 Coronapandemie

Op 16 maart 2020 kwam de eerste, zogenaamde intelligente lockdown als gevolg van de coronapandemie. Dit betekende dat we dicht zijn geweest tot aan mei. In deze periode hebben we de tijd benut voor onze organisatieontwikkeling en met het team hier verder aan gewerkt. We hebben de interne werkprocessen verder uitgewerkt. Er is een handboek voor de bibliotheekmedewerker gemaakt. De balie is vervangen door informatiepunten, er zijn slimme kasten geplaatst en de telefoondienst is naar de backoffice verplaatst. Zie ook hoofdstukken organisatieontwikkeling en Pijpenstraat.

Ook hebben we de afhaalservice van boeken opgezet zodat mensen konden blijven lezen. Op 13 mei konden we met de getroffen maatregelen weer veilig open. Hier kwamen flink wat aanpassingen met betrekking tot de werkprocessen bij kijken. Het transport, klantcontact (beperkt), personeelsroosters, uitleentermijn. We moesten zelfs de boeken 72 uur in quarantaine plaatsen.

In oktober kwam een tweede lockdown, waarop we twee weken dicht zijn geweest. Omdat landelijk het belang van lezen nogmaals werd onderstreept en daarmee het relevantie van de bibliotheek werd herbevestigd konden we weer beperkt open.

We zijn bij de Pijpenstraat en Zuid een bieb-to-go gestart, twee nieuwe concepten die we snel ontwikkelden. We selecteerden de mooiste boeken en zetten die in de slimme kasten bij de entree. Gelijktijdig mochten twee klanten naar binnen die in maximaal tien minuten hun boeken uitkozen. Ook reserveringen konden bij de Pijpenstraat, Zuid en Glanerbrug opgehaald worden. Ook konden scholen boeken ophalen en in contact blijven met de Bibliotheek.

De coronaperiode vraagt veel van de mensen. Mondkapjes, spatschermen, handschoenen, boeken in quarantainekasten, veiligheidshesjes zijn het nieuwe gereedschap. Medewerkers moeten anders werken en door de constant wisselende regelingen vanuit de overheid worden vaak aanpassingen gedaan aan de gangbare processen. De PDCA-cyclus komt door corona in een stroomversnelling.

Normaal gesproken vinden er veel bijeenkomsten plaats in de bibliotheek, dit is in 2020 tot een minimum beperkt. We hopen de komende maanden dit weer uit te mogen breiden.

Hoofdstuk 2 **Lezen, leren en informeren**

2.1 **Het stimuleren van leesplezier en leesbevordering**

Zoals aangegeven zijn we als Bibliotheek meer gaan inzetten op educatieve programma's. Doordat we in de uitlening anders zijn gaan werken maken we ruimte voor een team Educatie. In 2020 startten er 2 extra leesmediaconsulenten, 2 programmacoördinatoren (18- en 18+) een mediacoach en een projectmedewerker. Hiermee kunnen we beter uitvoering geven aan onze ambitie.

Met onze programmalijnen richtten we ons op het stimuleren van leesplezier en het bevorderen van taal- en informatievaardigheid. Daarmee zetten we in op leesvaardige en mediawijze kinderen en op het voorkomen van laaggeletterdheid. Dit uitte zich in een breed scala aan programma's. Zo zetten we in op de VoorleesExpress, Thuistaal, de Bibliotheek *op school* (dBos) en werkten we samen met een aantal IKC's. Ook zijn we partner binnen het Huis van Taal en Meedoen en bieden we cursussen aan zoals Klik & Tik en Digisterker. Verder hebben we via het tabletproject Swoesj NT1-ers (volwassenen die Nederlands als moedertaal hebben) weten te bereiken en kunnen helpen.

Wat betreft activiteiten ligt de focus bij de deelname aan landelijke campagnes. Zoals de Kinderboekenweek, De Nationale Voorleesdagen, De Nationale Voorleeswedstrijd en de Week van Lezen en Schrijven. Tijdens deze campagnes ontwikkelden en organiseerden wij activiteiten in de vorm van groepsbezoeken, voorstellingen, schrijversbezoeken enzovoort. De activiteiten hebben voornamelijk online plaatsgevonden, via webinars, livestreams, etc..

2.1.1 **De Bibliotheek op school (dBos)**

In 2020 hebben we de samenwerking met de eerste vijf dBos scholen (Bonifatius, Liduinaschool, Lonnekerschool, Eschmarke/Schateiland, Paus Joannes) verder vorm kunnen geven. Omdat we zijn gestopt met de Boekenbus hebben we ook nieuwe scholen benaderd om de Bibliotheek *op school* mee op te pakken. Zo zijn er ook afspraken gemaakt met de Alfonsus, Anna van Buren en CBS De Koning. In het voortgezet onderwijs hebben we ook met het Zonecollege eerste afspraken kunnen maken en hopen zo de jongeren van 12+ te kunnen bereiken.

De Bibliotheek *op school* (dBos) is één van de uitgebreidere samenwerkingstrajecten die bijdraagt aan de leescultuur op school, maar ook laaggeletterdheid aanpakt. Het is een bewezen effectieve aanpak. Door de intensieve inzet van de leesmedia-consulenten ervaren dBos-scholen de meerwaarde van de samenwerking met de bibliotheek. Met deze goede voorbeelden en ambassadeurs gaan we de gemeente overtuigen om hierin structureel te investeren, waardoor nog meer scholen kunnen meedoen.

Door de inbreng van nieuwe boeken (ook digitaal), delen van kennis en leesbevorderende activiteiten beleefden de leerlingen en leerkrachten meer plezier aan het lezen, waardoor de leerlingen meer zijn gaan lezen en betere schoolresultaten behaalden. Ook ouders werden betrokken, waardoor zij hun kinderen beter konden helpen of zelf zijn geholpen door andere organisaties bij het verbeteren van de taalvaardigheden.

2.1.2 **VoorleesExpress**

De VoorleesExpress zorgt ervoor dat kinderen van 4 tot 8 jaar met een taalachterstand extra aandacht krijgen. Doel is het belang van (voor)lezen aan kinderen en gezinnen onder de aandacht te brengen en laaggeletterdheid te voorkomen. Twintig weken lang kwam er een vrijwilliger bij hen thuis om voor te lezen en samen met de ouders te werken aan taal en leesplezier. De voorlezers hebben tevens een signalerende rol, zij komen binnen de gezinnen en kregen tools aangereikt om ook de andere (zorg)behoeften van de gezinnen te signaleren.

Doel is om ook juist de NT1 gezinnen te bereiken. Via scholen, kinderopvang en consultatiebureaus zijn gezinnen aangemeld. Maar ook via het project Thuismaal (zie paragraaf hieronder). De voorlezers krijgen een basistraining en vervolgens deskundigheidsbevorderende trainingen of instructies. Doelgroep zijn gezinnen met beperkte taalvaardigheden.

In 2020 zijn 16 nieuwe vrijwilligers gestart. In totaal waren er 60 vrijwilligers actief in 2020. Er zijn twee bijeenkomsten Interactief Voorlezen geweest die zijn gevolgd door 18 deelnemers. Twintig vrijwilligers hebben een training Motiverende Gespreksvoering gevolgd. Ook zijn er twee bijeenkomsten Boekkeuze geweest waar in totaal 17 vrijwilligers aan hebben deelgenomen.

In 2020 hebben we voorlezers gevraagd om aandacht te hebben voor andere (vaak maatschappelijke) vragen van ouders en ze in elk geval te melden aan ons, zodat wij kunnen doorverwijzen. Dit vraagt een extra inzet van de voorlezer. Doorverwijzingen naar verschillende partners in 2020 waren onder meer Alifa, Power en de huiswerkbegeleiding.

Vanwege corona is een aantal vrijwilligers en voorlezers afgehaakt. Een groot deel is online verdergegaan; op het moment dat het kon is weer fysiek afgesproken bij de bibliotheek. We hebben boeken langs de gezinnen gebracht om zo toch ook contact te houden en het lezen te stimuleren.

2.1.3 Thuismaal

Doel is om de Nederlandse woordenschat van vluchtelingkinderen te verbeteren en leesplezier te bevorderen. Ander doel is om Pabo studenten kennis te laten maken met andere culturen en anderstaligen. Ook is dit onderdeel van de structurele samenwerking tussen de Pabo en de bibliotheken Almelo, Oldenzaal en Enschede.

Iedere bibliotheek werkt samen met een basisschool voor anderstalige kinderen vaak met vluchtelingenachtergrond. Derdejaars Pabo studenten zijn gekoppeld aan een nieuwkomersgezin en bezochten hen wekelijks. Ze lasen de kinderen voor, praatten over boeken en deden talige spelletjes en oefeningen en bezochten samen met het gezin de Bibliotheek. Ook gaven de studenten ouders handvatten om het voorlezen over te nemen en het taalgebruik te stimuleren.

In 2020 deden 24 gezinnen mee. 2020 is ook het jaar waarin we besloten om Thuismaal voort te zetten en hierin samen op te (blijven) trekken met Oldenzaal en andere bibliotheken. Enschede is gestopt met haar regionale rol, omdat deze eenmalige financiering is gestopt.

2.1.4 Leesoffensief

Zodra jongeren de basisschool verlaten lezen ze steeds minder vaak en met steeds minder plezier. Ze lezen weliswaar volop korte tekstjes – berichten op hun smartphone of samenvattende stukjes in schoolboeken – maar besteden minder tijd aan ‘diep lezen’: het geconcentreerd lezen van langere teksten of boeken. Mede hierdoor gaat hun leesvaardigheid achteruit. Dat heeft gevolgen voor hun functioneren op school en in de samenleving – en uiteindelijk ook voor het functioneren van onze samenleving als geheel.

Ministers Van Engelshoven en Slob (Onderwijs) riepen daarom op tot een leesoffensief. Met dit offensief willen de ministers van onderwijs deze trend keren, dit als aanvulling op andere bestaande manieren om lezen te stimuleren. Het doel van het offensief is voorlezen en lezen onder jongeren stimuleren en laaggeletterdheid te voorkomen. Want lezen leer je door voorgelezen te worden en door zelf te lezen.

De Bibliotheek Enschede deed als een van de eerste bibliotheken mee aan de pilot die zes maanden duurt en in september 2020 van start is gegaan. Er wordt gewerkt met het concept

Design Thinking. De andere bibliotheken zijn Brummen-Voorst, Bibliotheek Flevomeer, DOK Delft en Bibliotheek Nijkerk.

2.1.5 Activiteiten om (voor)lezen te bevorderen

Ieder jaar organiseren we activiteiten voor de jeugd om leesplezier te bevorderen. We willen hierbij meer de verbinding leggen met andere samenwerkingspartners en actuele thema's.

Ondanks de coronamaatregelen hebben we in 2020 toch een aantal activiteiten fysiek kunnen organiseren. Tijdens de Nationale Voorleesdagen lazen (bekende) mensen voor aan peuters en kleuters. De Bibliotheek heeft 54 theatervoorstellingen georganiseerd gebaseerd op het prentenboek van het jaar: Moppereend van Joyce Dunbar. Er hebben in totaal 37 peuterspeelzalen, 22 kinderdagverblijven en 8 basisscholen meegedaan. In totaal hebben we hiermee 2067 peuters en kleuters bereikt en 1125 pedagogisch medewerkers, leerkrachten en ouders.

Alle peuterspeelzalen en kinderdagverblijven hebben het prentenboek met vingerpoppetje ontvangen, zodat ze goed voorbereid waren. De kinderen die de voorstelling bezochten kregen het vingerpoppetje mee en de ouders konden de mini-editie van het prentenboek van het jaar kopen. Dit wordt allemaal gefinancierd uit de gemeentelijke subsidie voor dit project.

Naast deze bijeenkomsten voor kinderen hebben we ook twee deskundigheidsbevorderende bijeenkomsten voor pedagogische medewerkers georganiseerd. Tijdens voorstellingen hebben 90 ouders in 12 themabijeenkomsten meer informatie gekregen van Alifa over de emotionele ontwikkelingen van kinderen naar aanleiding van het prentenboek Moppereend.

In 2020 waren er lokale rondes van de Nationale Voorleeswedstrijd met in totaal 33 voorlezers. Daarbij waren in totaal 140 kinderen en 120 volwassenen aanwezig.

In september hebben 5 voorstellingen van de Kinderboekenweek plaatsgevonden in de bibliotheekvestigingen Pijpenstraat, Stadsveld, Tweekelerveld, Zuid en Prismare. In verband met de coronamaatregelen is een zesde voorstelling niet doorgegaan. Het thema was: 'En toen'. In totaal hebben ongeveer 100 kinderen de voorstelling bezocht. Dit is relatief weinig en heeft te maken met de coronamaatregelen.

Verder gaven we voorlichting aan 21 JGZ-verpleegkundigen. In 2021 willen we hierop verder doorpakken met de aanpak Boekstart. Ook geven we tijdens een online Mamacafé voorlichting over voordelen van voorlezen.

2.2 Het bevorderen van taalvaardigheden

De doorgaande leerlijn van 0-18 jaar zetten we voort voor de 18+ doelgroep. Enerzijds zijn dit de ouders van kinderen die we bij 'leesplezier en leesbevordering' ook wisten te bereiken. Ook hebben we ingezet op een groep laaggeletterden die geen kinderen hebben of die we nog niet wisten te bereiken met 18- programma's.

Gemeente Enschede, ROC van Twente, Alifa, M-Pact, Power, Stichting Lezen en Schrijven, Leren & Werken en de Bibliotheek Enschede hebben samen de handen ineengeslagen om laaggeletterden te bereiken en hun passende cursussen aan te bieden (formeel en/of non-formeel) om zo laaggeletterdheid te voorkomen en te verminderen. We hebben 35 bibliotheekmedewerkers een training gegeven over laaggeletterdheid, Huis van Taal en Meedoen en de bijpassende collectie, zodat zij laaggeletterden beter kunnen doorverwijzen en taalvrijwilligers beter kunnen helpen.

Er is een stuurgroep en een werkgroep, waarbij de stuurgroep werd voorgezeten door de Bibliotheek. Er is een gezamenlijk plan met de partners en regioplan voor arbeidsmarktregio Twente.

Tijdens de Week van Lezen en Schrijven organiseerden we drie inspirerende ontmoetingsgroepen voor in totaal 26 deelnemers. Er vond een kennissessie plaats over eenvoudig communiceren in aanwezigheid van gedeputeerde van de Provincie Overijssel Roy de Witte.

2.3 Het bevorderen van digitale vaardigheden

De Bibliotheek Enschede bood programma's aan om de digitale vaardigheden te bevorderen zoals Klik & Tik en Digisterker. Deelnemers kwamen via de gemeente, UWV en Leren & Werken bij ons terecht. Ook hebben we een belastingspreekuur opgezet. In verband met corona kon dit helaas niet fysiek en hebben we een beperkt aantal mensen, vijf in totaal, telefonisch geholpen.

In 2020 waren er ondanks corona in totaal drie bijeenkomsten van Digisterker. Klik & Tik heeft niet plaatsgevonden in 2020. De cursussen van SeniorWeb waren een iPad en iPhone beginnerscursus. Hier kwamen in totaal 8 personen tijdens 4 lesdagen. Ook vond er een Windows 10 basiscursus plaats waar 9 personen 8 lessen bijwoonden. De cursus Windows 10 moesten we helaas cancelen.

Met het tabletproject Swoesj hielpen we ook mensen met hun digitale vaardigheden. Mensen die niet goed kunnen lezen en schrijven werden geholpen met het behalen van eigen doelen en zichzelf te ontplooiën door hun lees-, schrijf- en digitale vaardigheden te verbeteren. Hiervoor kregen ze een iPad in bruikleen om elke week oefeningen te maken, maar ook om in kleine groepjes te leren van een taalvrijwilliger. Deelnemers leerden, door handig te worden met een tablet, zichzelf te ontwikkelen. Als het leertraject succesvol werd afgerond, mocht de deelnemer de tablet houden. In 2020 hebben we NT1-ers met succes geholpen. Er waren 26 deelnemers die 20 weken een cursus volgden en 17 deelnemers die 8 lessen hebben gehad. Hiervan heeft het grootste deel de cursus met succes afgerond: zij werden doorverwezen naar ander passend (taal)aanbod om verder te leren.

We willen ook na 2020 inzetten op volwasseneducatie en daarom is het team Educatie verder uitgebreid.

2.4 Ontmoeting en Debat

Tijdens de Boekenweek in maart stond een lezing van Jan Siebelink gepland. Helaas is dit bezoek vanwege corona geannuleerd. In juni hadden we de primeur en kwamen twee schrijvers langs. Jaap Scholten kwam langs om te worden geïnterviewd en te vertellen over zijn nieuwste boek "Suikerbastaard". Op de geplande dag bleek hij zelf ziek te zijn en hebben we het moeten verplaatsen naar een later moment in juni. Er mochten 30 mensen aanwezig zijn (coronamaatregelen) in de studioruimte van 1Twente. Ook werd het interview uitgezonden via een livestream zodat liefhebbers toch nog erbij konden zijn.

In samenwerking met Concordia hadden we in juni ook een schrijversbezoek van Mariët Meester, welke ook via een livestream te volgen was.

Naast Jaap Scholten, Mariët Meester en Jan Siebelink waren er meerdere schrijvers wenselijk. Echter, hebben we vanwege de aanhoudende pandemie besloten deze activiteiten een jaar op te schuiven.

Hoofdstuk 3 Raad van Toezicht

De samenstelling van de Raad van Toezicht (RvT) per 31 december 2020 was als volgt:

Naam	Maatschappelijke functie	Aftreden (A)/ herbenoemen (H)
F.H. van Beusekom, voorzitter	Eigenaar VanBeusekom Consult	01-03-2021 (H)
Dr. C. Hesselman	Directeur SIDN Labs en voorzitter bestuur NLnet Labs	01-03-2020 (H)
M.T. Lammers	Manager OnderwijsInnovatie Hub, Saxion	01-09-2024 (H)
H.S. Meijer	Bestuurssecretaris Aveleijn	01-09-2024 (H)
B.I. Sauer		01-09-2024 (H)

De RvT werd in 2020 secretariael ondersteund door mevrouw A. Robben-van der Vecht.

Werkzaamheden

De Raad van Toezicht werkt volgens het model van de Code Cultural Governance. De Bibliotheek Enschede kent een reglement voor de Raad van Toezicht en een directiereglement.

De Raad van Toezicht heeft in 2020 vijf keer regulier vergaderd. De Raad van Toezicht vergadert over diverse thema's zoals: de jaarrekening 2019, het organisatieplan, de begroting voor 2020 en het beleidsplan.

In september traden mevrouw Joke Snelder en de heer Klaasjan Visscher, na hun volledige periodes te hebben volgemaakt, af. In februari was mevrouw June Nods tussentijds afgetreden vanwege het feit dat zij wethouder van de gemeente Enschede werd.

In september zijn de heer Berno Sauer en de dames Marike Lammers en Sylvia Meijer benoemd tot nieuwe leden van de RvT. De nieuwe leden zijn op openbare wijze geworven. De leden zijn onafhankelijk.

Door deze personele wijzigingen werd het niet zinvol geacht om met de nieuwe leden al een evaluatie te houden. Afgesproken werd de evaluatie door te schuiven naar 2021.

De bezoldiging van de directeur-bestuurder past binnen de kaders van de Wet Normering Topinkomens past.

Commissies

Zowel de Auditcommissie als de Remuneratiecommissie zijn enkele keren bijeengewees. In de Auditcommissie werd de voortgang van de financiële positie nauwlettend gevolgd. In de Remuneratiecommissie werden het functioneren en de persoonlijke doelen van de directeur/bestuurder besproken.

Twee leden voerden een constructief gesprek met de leden van de Ondernemingsraad.

De RvT is de directie en de medewerkers erkentelijk en dankt hen voor hun inzet in het afgelopen jaar.

Hoofdstuk 4 Financiën

De bezuinigingen, zoals die in 2015 werden aangekondigd, hebben hun weerslag in de afgelopen jaren gehad. Zo ook in 2020. Het tekort in de exploitatie werd tot nu toe opgevangen door een beroep te doen op de reserve. In 2020 werd oorspronkelijk een kleiner tekort begroot dan de voorgaande jaren. Dat het tekort hoger uitvalt heeft verschillende oorzaken, die hieronder nader worden benoemd.

Eén van de oorzaken ligt bij het niet indexeren van de personele component van de subsidie door de gemeenten en de gelijktijdige verhoging van de CAO Gemeenten met 7,5%. Daarnaast is sprake van fors tegenvallende inkomsten als gevolg van de coronamaatregelen.

Met het oog op de verhuizing naar het Muziekkwartier is de verwachting dat ook na 2020 nog flink bezuinigd zal moeten worden, bijvoorbeeld omdat de huurlasten toenemen. Dit zal gepaard gaan met een andere werkwijze binnen de organisatie van de Bibliotheek Enschede. Na al zijn we bijvoorbeeld minder gebruik gaan maken van detacheringen, die over het algemeen vrij kostbaar zijn.

Daarnaast is in 2020 de overstap gemaakt naar een ander ondersteuningsbureau. In 2019 werd de ondersteuning en advisering op het gebied van financiën en personeel nog verzorgd door Rijnbrink en de gemeente Enschede. Er is voor gekozen over te gaan naar een bureau. Gekozen is hierbij voor MATT uit Zaltbommel, die werkt met een eigen administratief pakket. Behalve meer grip op de cijfers en efficiëntie leidt dit ook tot een kostenbesparing..

In 2019 is, vanuit Enschede, binnen de Overijsselse bibliotheken het idee ingebracht over te gaan naar een voordeliger bibliotheekstelsel. Een ander stelsel zou een besparing tussen € 50.000,- en € 80.000,- moeten opleveren. De gesprekken hierover lopen en moeten in het tweede kwartaal van 2021 tot een antwoord komen.

Inmiddels is gestart met dBos: ook hier zitten kosten aan, die voor het grootste deel bij de bibliotheek terecht komen. Gelet op het aantal verzoeken voor dBos, wordt een gerichte subsidieaanvraag voor dBos bij de gemeente Enschede overwogen.

In 2019 zijn we gestopt met het inzetten van de Bibliotheekbus, wat tot een kostenbesparing heeft geleid. Het stopzetten van de bus is als gevolg van corona versneld gegaan, maar lag reeds in de planning. Wel heeft het, ook als gevolg van corona, geleid tot een inkomstenverlies, omdat, ook door corona, de scholen niet of beperkt open waren en wij geen alternatieve dienstverlening konden aanbieden.

Daarnaast lagen de gebruikersinkomsten fors lager, te weten € 56.000,-, door lagere contributie inkomsten en het missen van teltelgelden. Ook misten we inkomsten vanuit de scholen, huur Stoet en kopieergelden, in totaal € 52.000,-.

Doordat er geen indexering van de personeelscomponent plaats had, misten we € 60.000,- subsidie, waar een hogere personeelsuitgave van in elk geval € 46.000,- tegenover stond, onder meer doordat de CAO gemeenten met 7,5% steeg. Voordelige verschillen zaten in de doelsubsidies: door het Tablet project en de VoorleesExpress lag dat € 63.000,- hoger.

BIJLAGEN

Bijlage 1

	2019	2020	+/- %
Openingsuren			
Pijpenstraat	2.988,50	2.006,00	-33%
Zuid	2.109,00	1.736,50	-18%
Prismare	1.327,80	300,25	-77%
Glanerbrug	896,00	460,00	-49%
Stadsveld	1.939,00	1.125,00	-42%
Twekkelerveld	1.281,00	791,00	-38%
Boekenbus	inzet schoolbezoeken	schoolbezoeken	
	10.607,25	6.418,75	-39%
	2019	2020	+/- %
Media			
Aanschaf	25.583	25545	0%
Verwijderd	45.301	47132	4%
Bezit per 31/12	185.637	170737	-8%
	2019	2020	+/- %
Ingeschreven leden			
0 t/m 17 jaar	13.500	11741	-13%
18 jaar en ouder	10.452	10140	-3%
Actieve Leners	1.780	7386	315%
Stedelijk/Kottenpark			
	25.732	29267	14%
Aantal betalende leden	10.452	10140	-3%
PC-gebruikers	573	257	-55%
	2019	2020	+/- %
Uitleningen inclusief verlengingen			
Pijpenstraat	485.408	326541	-33%
Glanerbrug	95.857	48761	-49%
1-1 dicht Lonneker	1.427	0	-100%
Prismare	33.125	7986	-76%
Stadsveld	69.527	25615	-63%
Twekkelerveld	41.121	21006	-49%
Zuid	226.039	148133	-34%
Boekenbus	71.652	20021	-72%
Boeken aan Huis Dienst	15.104	13044	-14%
	1.039.260	611107	-41%

	2019	2020	+/- %
Uitleningen naar media			
Boeken	1.039.260	611107	-41%
Bladmuziek	4.162	1996	-52%
AVM (Cd-Rom, Video, DVD)	30.100	14193	-53%
	2019	2020	
E-books	27.242	42517	56%
	2019	2020	
Bezoekers Pijpenstraat bibliotheek	394.824	232348	-41%

Cijfers social media

	Aantal likes/ volgers	Aantal likes/ volgers
	2019	2020
Facebook	1589	1855
Instagram	320	512
Twitter	4612	4515
LinkedIn	66	167

Bijlage 2: Gegevens personeel per 31-12-2020

Formatie

		2019	2020
Uren	Totaal	1106,0	1174,3
	Bepaalde tijd	136,5	346,5
	Onbepaalde tijd	969,5	827,8
FTE	Totaal	30,7	32,6
	Bepaalde tijd	3,8	9,6
	Onbepaalde tijd	26,9	23,0
Aantal Medewerkers	Totaal	56	56
	Bepaalde tijd	11	17
	Onbepaalde tijd	45	39
	Fulltime	8	7
	Parttime	48	49

Bepaalde tijd aantal uren: dit is inclusief de tijdelijke uren van medewerkers met een vast contract

Bepaalde tijd fte: dit is inclusief de tijdelijke fte's van medewerkers met een vast contract

Bepaalde tijd aantal medewerkers is: dit is het aantal medewerkers met alleen een tijdelijk dienstverband

Het aantal uren en FTE is inclusief de uren voor het generatiepact waarvan een aantal medewerkers die vallen onder de cao gemeenten gebruik van maken.

In- en Uitdienststredingen:

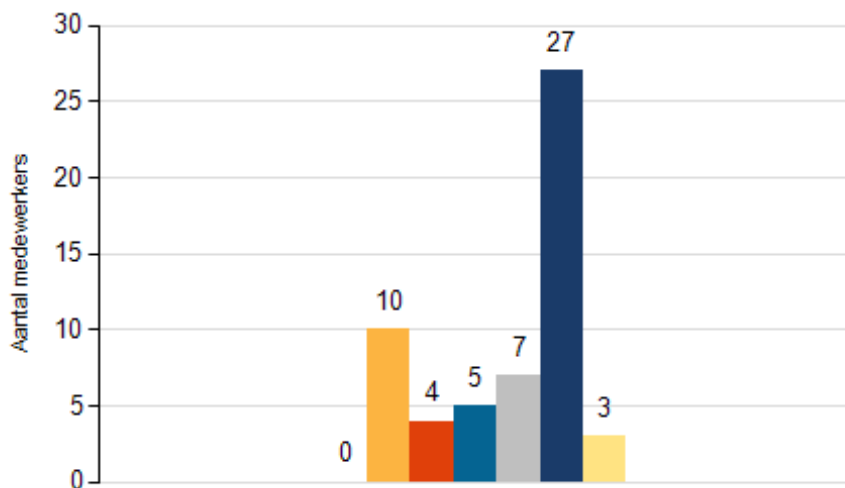
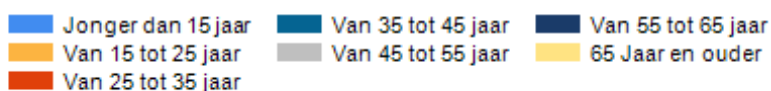
	Lopend jaar	
	Aantal	FTE
Instroom	13	6,49
Uitstroom	14	7,45

Leeftijdsopbouw:

De gemiddelde leeftijd van de medewerkers is 47,93 jaar. In 2019 was dit 50,66 jaar.

Jonger dan 15 jaar	Van 15 tot 25 jaar	Van 25 tot 35 jaar	Van 35 tot 45 jaar	Van 45 tot 55 jaar	Van 55 tot 65 jaar	65 Jaar en ouder
0	10	4	5	7	27	3

Leeftijdsopbouw

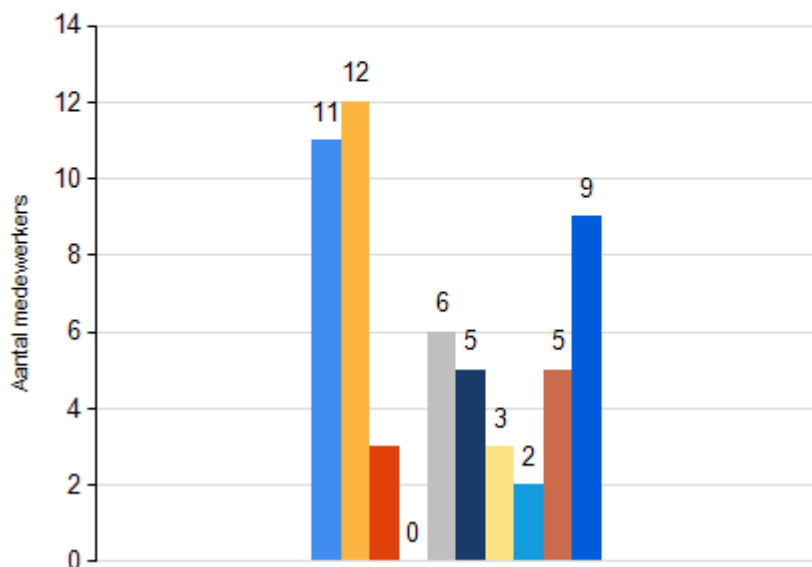
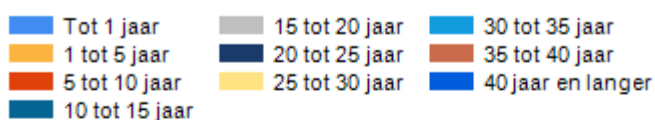
Duur van het

dienstverband:

De gemiddelde duur van het dienstverband is 17,04 jaar. In 2019 was dit 22,2 jaar.

Tot 1 jaar	1 tot 5 jaar	5 tot 10 jaar	10 tot 15 jaar	15 tot 20 jaar	20 tot 25 jaar	25 tot 30 jaar	30 tot 35 jaar	35 tot 40 jaar	Meer dan 40 jaar
11	12	3	0	6	5	3	2	5	9

Duur van het dienstverband

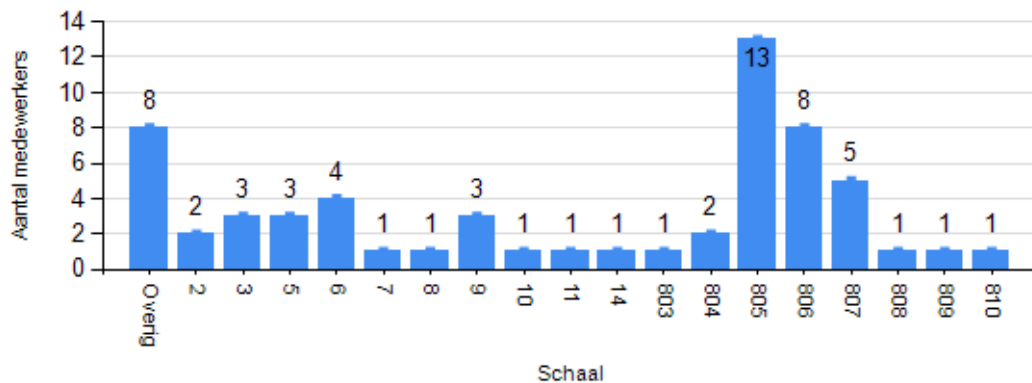
Contractomvang:

Aantal arbeidsuren per week	2019		2020	
< 16 uur	21	38,2%	20	33,9
16 t/m 20 uur	10	18,2%	6	10,7%
21 t/m 30 uur	12	21,8%	15	26,8%
31 t/m 35 uur	4	7,3%	9	16,1%
36 uur	8	14,5%	7	12,5%
Totaal	55	100%	56	100%

Ziekteverzuim

Het verzuimpercentage is 6,53% in 2020. In 2019 was het verzuimpercentage 4,62%. Het branchegemiddelde over 2020 bedraagt 4,6% (bron: verzuimcijfers VOB).

Salarisschalen:

Een deel van de medewerkers van de Bibliotheek Enschede valt onder de cao gemeenten en een deel onder de cao Openbare Bibliotheken. Dit geeft een grote verscheidenheid in salarisschalen. Het rechterdeel van de grafiek (803 t/m 810) geeft de gemeenteschalen weer.

Verzuim:

Jaar	Ziekmelding	Kort (<=7 dagen)	Middel (8-42 dagen)	Lang (>= 43 dagen)
2020	47	28	10	9

Jaar	Verzuim %	Verzuim % zonder langdurig zieken	Verzuim % zonder vangnet
2020	6,53	1,11	6,53

Jaar	Verzuim % incl. zwangerschap	Verzuim % excl. zwangerschap
2020	6,53	6,53

Jaar	Meldings- frequentie	Meldings- frequentie excl. vangnet
2020	0,75	0,75

Het verzuimpercentage is in 2020 uitgekomen op 6,53% en ligt boven het branchegemiddelde van 4,3% (bron: verzuimcijfers VOB¹).

In 2020 zijn er 47 ziekmeldingen geweest. Op 31 december 2020 waren nog 4 medewerkers ziek, allemaal langer dan 42 dagen.

Met alle zieken is conform de Wet Verbetering Poortwachter en in overleg met de bedrijfsarts regelmatig contact geweest om te komen tot afspraken voor (gedeeltelijke) werkhervatting. Zo nodig is werk aangepast aan de mogelijkheden van de medewerker en wordt gewerkt met een opbouwschema.

Landelijke trends verzuim en Corona:

Eind oktober 2020 berichtte ArboNed dat het effect van het coronavirus in de jaarcijfers van verzuim nog maar beperkt zichtbaar was. In het eerste kwartaal van 2020 was een duidelijke piek in het aantal verzuimmeldingen zichtbaar. Vervolgens volgde vanaf april een drastische daling tot beneden het normale niveau. Het thuiswerken en de flexibiliteit die dit ook met zich meebrengt, kan de daling beïnvloed hebben. Het totale ziekteverzuim komt volgens ArboNed in de laatste drie maanden van het jaar veel lager uit dan in de dezelfde periode vorig jaar. In september was er nog sprake van een piek, in oktober en november waren er juist veel minder ziekmeldingen. En hoewel het cijfer in december weer wat oploopt, is het verzuim over de hele linie in het laatste kwartaal flink lager. De stijging in het laatste kwartaal is ook gebruikelijk voor de tijd van het jaar (seizoensinvloeden) en is dus niet alleen toe te schrijven aan het coronavirus.

De afgelopen periode is door veel mensen als stressvol ervaren. In oktober 2020 was dit nog niet terug te zien in het psychisch verzuim. Wel is dit een aandachtspunt voor werkgevers en medewerkers; vanuit de eerste coronagolf is bekend dat psychische klachten vaak pas later optreden, als de golf weer voorbij is. Houd individuele aandacht voor medewerkers en wees alert op signalen van stress, maak de situatie waarin medewerkers zich bevinden bespreekbaar.

¹ VOB cijfer is het verzuimcijfer van 2019 (zonder de invloed van het coronavirus), het verzuimcijfer van 2020 nog niet bekend. NB. betreft dus een cijfer zonder en een cijfer met de invloed van Corona.

Bijlage 3

Kengetallen	2019	2020
Aantal banden per inwoner	1,2	1,07
Aantal banden per lid	7,2	5,83
Percentage inwoners lid	16,20%	18,33%
Uitleningen per inwoner	6,5	3,83
Uitleningen per lid	40,4	20,88
Uitleningen per formatieplaats	36.853	21.503
Uitleningen per band	5,6	3,6
Jaarlasten per inwoner	€ 23,18	€ 22,56
Jaarlasten per lid	€ 143,23	€ 123,03
Jaarlasten per uitlening	€ 3,55	€ 5,89
Subsidie per inwoner	€ 17,45	€ 17,48
Subsidie per lid	€ 107,79	€ 123,03
Subsidie per uitlening	€ 2,67	€ 5,89
Eigen inkomsten per inwoner	€ 5,04	€ 4,41
Eigen inkomsten per lid	€ 31,15	€ 24,04
Eigen inkomsten per uitlening	€ 0,77	€ 1,15
Gebruikersinkomsten per lid	€ 18,85	€ 15,92

	2019	2020
Inwoners	158.986	159.640
Banden	185.637	170.737
Leden	25.732	29.267
Formatieplaatsen	28,2	28,42
Uitleningen	1.039.260	611.107
Jaarlasten totaal	€ 3.685.499,00	€ 3.600.765,00
Subsidie gemeente	€ 2.773.752,00	€ 2.791.227,00
Eigen inkomsten	€ 801.549,00	€ 703.569,00
Gebruikersinkomsten	€ 484.978,00	€ 466.004,00

Pijpenstraat Bibliotheek

Bezoekadres Pijpenstraat 15
7511 GM Enschede
Postadres Postbus 122
7500 AC Enschede
Telefoon 053 - 4 804 804
Fax 053 - 4 308 596
E-mail info@bibliotheekenschede.nl
Internet www.bibliotheekenschede.nl

Bibliotheek Glanerbrug

Gronausestraat 1166
7534 AS Enschede
Telefoon: 053 - 4 611 432
E-mail: glanerbrug@bibliotheekenschede.nl

Jeugdbibliotheek Prismare

Roomweg 165h
7523 BM Enschede
Telefoon: 053 - 4 348 139
E-mail: prismare@bibliotheekenschede.nl

Bibliotheek Stadsveld

Meindert Hobbemastraat 28
7545 CK Enschede
Telefoon: 053 - 4 304 344
E-mail: stadsveld@bibliotheekenschede.nl

Bibliotheek Tweekelerveld

Zonstraat 1
7521 HD Enschede
Telefoon: 053 - 4 309 039
E-mail: tweekelerveld@bibliotheekenschede.nl

Bibliotheek Zuid

Wesselernering 46
7544 JC Enschede
Telefoon: 053 - 4 783 060
E-mail: zuid@bibliotheekenschede.nl